

FERNANDO SAVATER
Oğluma Ahlâk Üstüne Öğütler

FERNANDO SAVATER 1947 yılında doğdu. Madrid Üniversitesi'nde felsefe profesörüdür. İspanya ve İtalya'da bazı gazetelere yazılar yazan Fernando Savater'in *Oğluma Ahlak Üstüne Öğütler* (İletişim, 1990) ve *Gençlerle Politika Üzerine* (İletişim, 1992) başlıklı kitapları Avrupa'da satış rekorları kırmıştır. Yazarın diğer kitapları: *Ensayo sobre Cioran* (1974), *Panşeto contra el Todo* (1978), *Caronte aguarda* (1981), *La tarea del héroe* (1981), *Invitación a la ética* (1982), *La infancia recuperada* (1983), *Sobre vivir* (1983), *Las razones del antimilitarismo y otras razones* (1984), *El contenido de la felicidad* (1986), *Ética como amor propio* (1988), *Sin contemplaciones* (1993), *Despierta y lee* (1998), *Yaşam Sorunları* (1999, İletişim Yayınları, 2001), *Nietzsche'nin İdeası* (2000; İletişim Yayınları, 2008), *Perdonen las molestias* (2001), *El Gran Laberinto* (2005).

Ética para Amador

© 1992, 2007 Fernando Savater

© 1992, 2007 Editorial Planeta

Bu kitabın yayın hakları Editorial Ariel'den alınmıştır.

İletişim Yayınları 526 • Bugünün Kitapları 48

ISBN-13: 978-975-470-725-0

© 1999 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1-6. Baskı 1999-2016, İstanbul

7. Baskı 2021, İstanbul

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Amedeo Modigliani, "Boy in a Blue Shirt", 1918

UYGULAMA Hasan Deniz

DÜZELTİ İpek Şahinler

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

FERNANDO SAVATER

Oğluma
Ahlâk Üstüne
Öğütler

Ética para Amador

İSPANYOLCADAN ÇEVİREN Şadan Karadeniz

*“Dinle ođlum, dedi Őeytan,
elini baŐımın ũstüne koyarak...”*

EDGAR ALLAN POE, “Sessizlik”

İÇİNDEKİLER

<i>Antipedagojik uyarı</i>	9
Önsöz	11
1. Ahlâk neyle uğraşır	17
2. Kurallar, alışkanlıklar, gelgeç istekler	29
3. Dilediğin şeyi yap	39
4. İyi yaşamaya çalış	51
5. Uyan, baby!	61
6. Çık dışarı cırcırböceği	71
7. Kendini onun yerine koy	85
8. Onca haz	101
9. Genel seçimler	113
Sonsöz: Bunun üstüne düşün	127

Antipedagojik uyarı

Bu kitap, lise öğrencileri için bir elkitabı *değildir*. Felsefe tarihinin en önemli yazarlarıyla ahlâksal düşünce akımları üstüne bilgi içermemektedir. Geniş kitlelere koşulsuz buyrukları açıklama çabasına girişmek de değildi amacım...

Bu kitap, gazete okurken ya da sokakta yürürken karşılaştığımız, çocuk düşürmekten, prezervatif kullanımına, askerliğe karşı çıkmaya varıncaya dek uzanan günlük sorunlara ahlâksal çözümler dağırcığı da değildir. Tartışmalı sorunlara yanıt getirmenin ahlâkın görevi olmadığına inanıyorum, sorunların ortaya atılmasına katkıda bulunmak her zaman ona düşse de...

Orta öğretimde ahlâktan söz etmek doğru mudur? Din derslerinin bir seçeneği olarak, bu adla bir ders koymak tam anlamıyla yanlış görünüyor bana. Zavallı ahlâk, din bilgisine payanda vurmak ya da onun yerini tutmak için gelmemiştir dünyaya... ya da en azından, yirminci yüzyılın sonlarında bunu yapmamalıdır. Ama, özgürlük kavramının anlamı üstüne ilk genel düşüncelerden kaçınılması gerektiğinden hiç emin değilim, öteki disiplinlerin her birine dağılmış

belli ahlâkbilimsel düşüncelerin bu konuda yeterli olacağına da inanmıyorum. Ahlâksal düşünce, üniversitede felsefe bölümüne girmek isteyenler için bir uzmanlık konusuna indirgenemez, fakat eğitim adına gerçekten lâıık olan her eğitimin *temel* bölümlerinden birini oluşturur.

Bu kitap olduğundan başka bir şey değildir, yalnızca bir kitaptır. Baba oğul arasındaki ilişki gibi kişisel ve öznedir, ama aynı zamanda tüm ilişkilerin en yaygın olan bu ilişki gibi de evrenseldir. Yeniyetmelerin okumaları için düşünülüp yazıldı: onların öğretmenlerine ise çok az şey öğretecektir. Amacım, bir örnek, iyi niyetli (kötü niyetli hiç değil) yurttaşlar üretmek değil, *özgür düşünen* insanların oluşumunu teşvik etmektir.

Madrid, 26 Ocak 1991